

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місечно: в краю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 л., Австрії
750 ш. — Змін адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 23-41.
Друкарні: 23-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Господарча безвиглядність.

Львів, 23. листопада 1929.

Що Польща нахилилася у важкому господарчому положенні, — згальнено відомо. Промисел і торгівля переходить важку кризу. А вже найбільшим титгарем лята та криза на хліборобство, особливо дрібне, селянське. Во коли велике, поміщицьке хліборобство в післятравневій добі, оточене опікою уряду, все ще розпоряджалося деякими запасами і має вигляд на допомогу, то селянське хліборобство, особливо на українській території під Польщею, в здане на власні сили.

Теперішній момент характеризує нечуванний спадок збіжжя, який доходить просто до перших катастрофи у хліборобських країнах, як Польща в Румунії. Коли звати на увагу, що селянський морг дав 5 соти. жита, то коли перемінно все те на гроші, будемо мати просто жахливий показник істотної кризи. Морг поля коштує пересічно 250—300 зол., себто кругло 2300—2700 зол., вартість жита а морга висловлюється пересічно цифрою 100—110 зол., себто вартість землі (1 морга) приносить річно пересічно 4 проц. Але коли в те врахувати вартість засіву, обробку землі, працю біля збору і т. д., то по суті зноситься, пропадає навіть той незначний прибуток. Інші роди збіжжя чи околони виходять дещо краще у порівнянні з житом, однак ефективно не приносять більше як 3—4 проц. і це диться тоді, як дорожнеча росте в кожним днем. Більші кредитні установи беруть від кредиту офіційно 13 проц., а фактично (з усіма додатками на адміністрацію тощо) 15—18 проц. А буденно-нормальне опрочентування кредиту обертається коло 36 проц. річно. Як у таких умовах можна існувати?

До того ж кредит сьогодні є доступний тільки для вибранців долі. Правда, керівник міністерства скарбу Матушевський недавно в досить оптимістичному світі представив господарче положення Польщі, підкреслюючи, що вся Європа пережила сьогодні фінансові труднощі. Правда в те, що Польський Банк обвизив відсоткову стопу, але не обвизивши має наскрізь паперове значіння. Во яка користь з обвизнення відсоткової стопи, коли нема кредитів. Польська преса, особливо „червона“ (в інших країнах звана „жовта“), від місяця анонсує, що мовляв, до нас іде хвиля дешевого гроша, але сьогодні не то нема ніяких познач грошового припливу, а — навпаки — відчувается все більше грошове анування. Капітал частинно вертає з Америки (після останньої кризи на ньюйоркській біржі), але — очевидячки — тільки до тих країн (Англія, Франція, Німеччина), а яких передтим наступив відлив гроша до Америки. З Польщі майже нічого не відливалось, а тисамим і „хвиля дешевого гроша“ не може залити Польщу. В останніх днях знову появляються в пресі відомості, немов то закордонні банки готові дати кредит польським банкам на 6—7 проц., а ці останні відмовляються, бо — мовляв — мають достаточний запас власного гроша, а — навпаки — не мають припливу добрих акцентів.

Чи справді воно так є, чи ні важко нам зорієнтуватися. Та все-таки дивно, що польські банки відкидають кредит, якого опрочентування є грубо нижче від опрочентування Польського Банку. З цього виходило б, що це тільки потоски, образковані на „ліпесенні духа“.

Господарче положення Польщі не є спільне, господарчо-фінансове криза є фактом безсумнівним. Показником цього стану є між іншим емоціями біржових оборотів, які є відбитком господарчих відносин у країні та чутким барометром загального господарчого положення. Біржі в польських господарчих осередках є майже мертвою. Висловом кризи є стан біржових оборотів на варшавській біржі. І так загальний спад оборотів на варшавській біржі протиним зростає перших місяців цього року досяг 407.543.200 зол., супроти 712.174.600 зол. в тім самім часі мин. року, себто зменшилася майже на половину. Обороти акціями досягли в цьому році 6.010.000 зол. в р. 1925 — 10.411.400 зол., дедаліма — 325.099.900 зол. супроти 553.610.400 зол. в 1925 р., акціями — 20.339.500 супроти 53.435.500 зол., облигаціями паперами — 53.023.400 супроти 14.553.700 зол. в мин. році і т. д.

А варшавська біржа є найактивніша. До того ж не входить в те відставлення доба за жонтьє і листопад ц. р., коли то криза ще потягнулася. Та вже позані впрі цифри немовно характеризують розмір кризи, через яку в останніх місяцях переходить господарче життя Польщі. Незвичайна грошова скрута, а з нею застій в промиселі і торгівлі та просто розгортуючий стан хліборобства — ось що характеризує наше дійсність. Консумція широких мас населення впадає до небувалого в останніх роках обниження, а тим самим наступає застій в продукції, а слідом за ним поступав повільна ліквідація вартатів праці і соціальне загострення.

Збіжжя продукція Америки і Аргентини вбиває дрібні хліборобські краї європейського континенту, а в Польщі робить хліборобство майже невинятливим. Знову ж промислова продукція Польщі має дуже обмежений зовнішній ринок збуту, бо внутрішній стає все більше мертвим. А найгірше на тому виходить політично-східна частина сучасної польської республіки, себто українсько-білоруська національна територія. Тут майже нічого не існує, не розбудовується, не переводиться господарчої активізації. Не лише не ростуть нові вартатів праці, але поволі загирюються або обмежують розмір своєї діяльності, як от у Сх. Галичині, також старі. Про відстау і упосліджену Волинь чи білоруську етнографічну область навіть не доводиться говорити.

На країну лягають сонність і метрота, а аристократія нуджа продикує алогічність. Важке господарське положення в парі з фіскальною енергією кладе печать безвиглядності на все життя.

Ще про відчит премієра.

(Від нашого кореспондента.)

Варшаво, 21. листопада 1929.

Маємо перед собою копію газет із статтями на тему ондешнього відчиту премієра Ситальського про потреби зміни конституції. Були цих статей певне ще більше, особливо після того, як на ту саму тему говорив міністр суланиства п. Цар у Кракові, міністр торгівлі п. Квятковський у Львові (чи справді цей останній казав про конституцію, а не про кризу у польській торгівлі в промиселі, що істнує завдяки недостачі кредиту та збожжіння населення?) — і може ще дехто з державних достоянників, які рушили на збожжіння байдужої й інертної і зв. публічної опінії. Але поки хтось із отих нових президентів не внесе в публічну дискусію якийсь свіжий емоціональний момент, себто поки не скаже дещо нового, що мало би не лише риторичне значіння, — так довго й голоси преси на маргінесі всіх тих відчитів, виключно з останнім відчитом п. премієра, будуть оберталися довкола того самого „хребетного стовпа“, який ось лежить уже перед нами — в шй копії нинішніх польських газет.

І ось уже на основі цих являючих голосів можна ствердити одну найважливішу річ: що відчит премієра ані не висловив ніякої ситуації, ані тим паче алазія П. Безпосередньо після відчиту відписаний цей голос, що — мовляв — у відчиті була зовсім недвозначна оферта під адресою опозиції: згодується лише на дискусію на площині поширення прав президента, — а тоді в усіх інших справах, як з такою голосною справою бюджетової контролі союму над урядом — уряд піде на уступки. Чи таку оферту справді у відчиті премієра можна добачити, це річ високо сумнівна. Однак коли істнує сумнів, то не виключено є „так“. І ось дива річ, що ні один з опозиційних польських публіцистів, навіть такий спокійний і зрівноважений, як Косковський із „Курєра Варшавського“, не хоче цієї аніжної тенденції допустуватися у відчиті, не казучи вже про використання її для навпаки, „добродичливої“ газетної політики, а якої можна би до цього — добалакати. Навпаки, з відповідей опозиційної польської преси: від морозом і — роздатованим роздумуванням.

Отже розчарований є „Роботнік“: „Пан Ситальський знову не сказав, що він власне хоче. Зовсім ніякого авторитетного мето-

Знаєте біблійну притчу про закопані таланти?

Так само нерозумно поступає той, хто свої ошадності тримає дома, а не зложить на пилладкову книжочку в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

лі керманічів післятравневої системи правління: винили загальникових формулою, у яких не було ніякої існої програми. Що це значить „експлікація влади в президента Республіки?..“ про цілу позитивну сторінку справи п. Ситальський не сказав майже ні слова. Лише багато часу присвятив критиці „соймовалства“ і „партиїанства“. — І після низки помірних огірчєних угад, посол Недзизковський кінчає таким висловком: „Питання „можливості“ погодження устроєних проблем (навіть, ніж у союмі), волимо не торкатися. Однак мусимо точно устійнити наше прихильне становище: ніяк річ (це про ліквідацію системи правління, а не про ревізю конституції). Після переведення ліквідації побачимо, чи треба і в якому напрямку треба „ревідувати“ конституційний закон“.

Значить, у соціалістичному таборі ефект зовсім протилежний. Подібний в сільському „Газета Варшавська“ так само, як „Роботнік“ не зголоволяється критично союму, увагами на тему парламентаризму у Франції і Англії і голого ствердження, що польська конституція мусить бути змінена. Не зголоволяє й загальниковий зворот про скріплені влади президента і обмеження атрибуцій парламенту та посідів. А не находячи у відчиті нічого більше, питає: ака цілє того відчиту? і відповілає:

„Та сама, що обох левібутих конференцій з соймовими партіями, що творю п. н. „Позадуємо сатон“, що маніфестация в дні 31. жонтьє у союмі. Річ лише у тім, щоб сойм залаясь передісмі конституцією, а до ботжтемі і контрасті відісмі аніжю а бажанним трудю: коротко і формально. Пан премієр рахуватся з тим, що його відчит може не досягнути цієї мети. Що тоді? Тоді послідують „терти на шийній площині“. В устак наприймаєного міністра Річпосполитої це може означати лише одне: нові вибори“.

Інший сільський орган, „Курєр Варшавський“ ставить уже цілком точку над і: „На ділі не зроблено нічого нічого, щоб відчинити двері перед перспективою свободної дискусії та і конечного вислідю: компромісу. Навпаки, ці двері зачинено“.

Такий відлук відчиту у таборі опозиції. По-судаймо, що каже санашійний табор. На самоні відчиті, на якому — як відомо — за ініціом нечисленних одинач були присутні самі члени та прихильники санаші, парня справді захоплені настрої. Кажуть, що впр. пос. Матшевич утратив зовсім панування над собою, побачивши бучи-те в останньому уступі відчиту зовсім для нього незрозумілого того, чого даремно так напруженно добивався на сторінках „Слова“ від діт. Але на сторінках мірошлатної санашіної преси цього захоплення не видно. Очевидно, не говоримо про „Курєр Поранні“ чи „Шведсвіт“, бо ці газети не роблять політики, лише є аторадійними трубами. Мірошлатною є „Газета Польська“ вона являє ціль відчиту, спершу негативно:

„Не було цілє ані завданням цієї промова подібно обмірковування пропозиції Бонд. Валуку, які теж обмірковування подібноих статей конституції і тих змін, які в кожній з них треба зробити, ані проті розгортання якихбу-д практичних конструкцій“.

Ціле і завданням було сказати масам, „що справу конституційної реформи уряд мусить уважати річю першорядної ваги, — яні знає вже це ціла Польща і знає дивного“.

Ціль зовсім скромна. І ще скромніша увага центрального органу політичного табору. Твердження наприклад тих угад, що виступ премієра наслідують про „волю і величчю“ уряду є той скромне, тим паче, що ця воля і величчя має відноситься до бажання, пошування кращих устроєних форм. Значить, усе це тріває процес імпульсаций на програмою, усе це самої програми нема. А разне є той імпульсаций є річ з марша-

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

КОВДРИ, КОЦИ І ПОЛОТНА.

НА МУЖЕСЬКІ ОДИНИ

ВОВНИ КРАЄВІ І АНГЛІЙСЬКІ

У ВЕЛИКОМУ

ВИБОРІ.

На східні теми.

ЄГИПЕТ.

Після упадку диктатури.

Для нікого не була несподіванкою димісія диктаторського уряду Могамеда Махмуда, тимчасом мало хто знав, що безпосередньою причиною димісії був великий здобуток, який саме Могамед Махмуд прибав для Єгипту у формі уступок від сучасного англійського уряду для справжньої єгипетської незалежності. Правда, що ці уступки були вислідом довгої боротьби Єгипту, а не праці Могамеда Махмуда, який був тільки шасливим виконавцем. Помимо цього Могамед Махмуд не сподівався, що такий успіх може привести до його димісії. Після оголошення проекту уголи поміж Великою Британією й Єгиптом, коли англійський уряд домагався голосу публичної єгипетської опінії, уряд Могамеда Махмуда гадав примусити опозиційних „каф-дистів“ (єгипетських націоналістів), як і більшу частину єгипетської суспільності, висловитися в цій справі. Атаку „кафда“ на уряд Могамед Махмуд прийняв з початку з усмішкою легковаження, потім намагався шукати порозуміння. Але, як відомо, бувшому прем'єрові не вдалося спровокувати опозиціонерів, які в справі здобутків уряду вперто мовчали. Авторитет диктаторської влади Могамеда Махмуда почав слабнути, політична криза почала загрожувати господарському життю краю, повстали на цьому ґрунті різниці поглядів між прем'єром і королем Фуаром I. І стала парадоксальна подія, що Могамед Махмуд, який, будь-що-будь, здобув від англійців те, чого досі нікому не вдалося, мусів уступити. В перших днях жовтня проголошено королівський рескрипт, який затверджував новий уряд Адлі Паші, в якому не було ні одного члена попередньої ради міністрів.

Кабінет у своїй складі є суто безпартійний, нейтральний, з метою червоніти край через перехідний етап від ліквідації диктатури до парламентного устрою. Шля єгипетська преса привітала з ентузіазмом цей перехід; преса опозиційного досить „вафду“ на своїх сторінках уважно коментує період 15-ти місячної диктатури, критикує її, як час дикого панування, корупції й ненависті і не признаючи навіть деяких позитивних здобутків диктаторського уряду Могамеда Махмуда. Прихід на чолі уряду Адлі Паші привітали всі з задоволенням, згадуючи заслуги теперішнього прем'єра перед батьківщиною. Бо сьогоднішній прем'єр єгипетського уряду є вже третій раз прем'єром. Два рази вже йому доручував король Фуар I. портфель голови ради міністрів підчас кабінетових криз в 1921 і 1926 році. Факт цей свідчить, що Адлі-пашу завжди вибирали в найважчих часах, коли його повага рятувала державний корабель. Цей діяч має опінію справедливого, безітересового патріота, який дає гарантію порядку та безсторонності у важкому часі політичного загострення й парламентних виборів. Англійська преса теж прихильно ставиться до нового прем'єра. Хвалить твердість і досвід Адлі Паші, визнає сучасний уряд „кабінетом ветеранів“, та передбачає якнайкраще співжиття Єгипту з Великою Британією.

Які практичні завдання єгипетського уряду? Отож першим своїм завданням уважає уряд Адлі Паші привернення конституційних свобод і переведення виборів до парламенту. В своїй декларації Адлі Паша запевняє свободу виборів і відкидає всякі можливості урядового натиску. Та не вважаючи на простоту цих завдань, як здавалось би на перший погляд, їх реалізація не буде легкою. Найбільшою трудностю є факт, що в єгипетській політиці особисті анімоції й амбіції грають таку саму поважну роль як програми та ідеологія партій. Підчас перебут диктатури й політичної кризи, яка оберталася навколо так званого Єгипетського конституційного уряду, дійшло до сильного розпалення політичної атмосфери. Спадкування дотеперішніх громадянських обмежень і вперта кампанія можуть ще підвищити температуру політичної атмосфери.

Господарська депресія краю, що зарисовувалася в Єгипті в останньому часі, є теж поважною комплікацією для нового уряду. Головним джерелом єгипетської торгівлі є, як відомо, бавовна, якої впрома у цьому році виказал 25 проц. недобору; це наслідок катастрофальних дощів після довгої посухи. А ще й знижка пш. на багатову на

світовому ринку вплинула на зменшений експорт єгипетської бавовни, яка в більшості лежить на складах у єгипетських „феллахів“ (селян).

Незалежно від цього, від якогось часу вітається криза у внутрішній торгівлі, як також і знижка єгипетських акцій. Дехто приписує цим сумнівам чужого капіталу, чи в новій ситуації Англія не відсувається зовсім від справ Єгипту. Не віримо, що Англія зовсім відійде від справ Єгипту. Зрештою англійські залоги завжди будуть в суспільному Єгипті.

Здається, що новому урядові властиво опанувати внутрішній політичний і господарський труд Єгипту, який після довгої боротьби входить в нову фазу свого державного існування, як незалежна держава. Д. Л.

Українська богословська колегія в Римі.

„Оссерваторе Романо“, якого одно число з 30-го жовтня попало в наші руки описує свято покладення угодного каменя під „Українську Колегію“ в Римі. „Свято покладення угодного каменя під новий осідок „Української Колегії ім. св. Йосафата“ на Джанікулі, відбулося з великою торжественністю. Місце — незвичайно приємне, околиця чудова. Коли нова будівля вирине з-поміж зелених, що окрилих своїм пархом чудовий горбок, тоді посеред св. Петра на Монторіо, водограю Аква Паола, салів Аркаді й дуба Тассо простягнеться звідсіля одна з найкращих панорам світа. Вирине баня собору св. Петра і Монте Маріо, вілла Пампілія і овід усього Риму — великого вічного Риму з його базиліками, пам'ятниками і безліччю християнських пам'яток.

„Покищо місце, де має стати семінаристська палата св. Йосафата є відлюдне, захистити має в собі дещо чернечого. Воно обиде широким муром з одного боку, а з другого межуватиме з сільським полем; весь простір покритий кущами й травою. Зпоміж деревини видно Монте Маріо, а на одному кінці виривають обриси руштувальної семінарії, яку закінчує Т-во „Пропаганда Фіде“.

3 життя наших установах.

Наукові Збори Богосл. Наукового Товариства у Львові.

В середу 13. XI п. р. відбуло Богосл. Наукове Т-во у Львові свої чергові Наукові Збори. Останні такі збори відбулися ще 11. XI. 1927. Наукові збори мають виключно науковий характер, а беруть у них участь тільки члени дійсні і кореспонденти. Святочне засідання відкрив голова Т-ва о. д-р Й. Салій, присвячуючи на вступі теплу згадку покійному о. Іванові Рудовичеві, що як дійсний член історично-правничої секції, віддав їй і „богословії“ багато праці і оказав ширю відданість. На предсідника Наукового Збору предложив найстаршого віком о. проф. д-ра Мишковського, який покликав на секретаря о. П. Хоміна. Після того задавав голова звіт із дотеперішньої наукової діяльності Т-ва. Богословській науковій праці у великій мірі пособляє бібліотека Т-ва, що дістала окреме приміщення. З неї користаються крім нас ще й поляки і німці, бо вона, хоч невелика ще (кругло 4100 томів), але незвичайно цінна і богата в богословській праці, головною, коли мова про теологію Сходу. Науковій секції в порівнянні з минулими роками, не розвинули живої діяльності, бо вся майже енергія і матеріальні засоби були зужиті на зорганізування Богосл. Академії. Видавнича діяльність Т-ва успішно розвивається. Досі видано сім томів „Богословії“, сім томиків „Видань Богословії“ і сім великих томів „Праць БНТ-ва“. Т-во порішило відступити далі видавничу наукову працю Богосл. Академії, а собі лишити тримісячник „Богословії“.

По тім відомоменні прочитав дійсний член історично-правничої секції, о. д-р Вас. Масцюх свій реферат з області східного церк. права п. н. „Заручини в галицькій провінції“. Реферат, що опирався головню на постановках східного церк. права незвичайно зацікавив присутніх, стоя на висоті джерельного наукового досвіду, а дискусія, що відтак розвинулася, вповні підтвердила всі твердження і чіткі висновки референта.

ла Писудського, той людини, на яку вказував прем'єр, як гарантію перемоги в боротьбі за кращий устрій. Але чи ця віра, в якій концентрується „воля і певність“ голови ради міністрів, може надолупити тих, які не належать до його однодумців? Чи сучасний академічний відчит, у якому багато-багато тез є щонайменше дискусійними, а багато з них роблять враження непорозуміння (напр. уступ про роль індивідуальності в історії, яку ніби то лясє доктрина негує, коли тимчасом навіть більш матеріалістичні доктрини тієї ролі ніколи не негували і не негуєть) — чи такий академічно-політичний відчит може переконати людей іншого світогляду, іншої „волі і певності“ та віри в інші суспільні цінності?

І. Кедрин.

Прибічна Рада Львова.

„Вибори“ нової управи Миської Каси Ошадності. — Українське населення без представника в М. К. О.

В четвер, 21. листопада ц. р. відбулося засідання прибічної ради міста Львова, на якому „вибирали“ між іншим Надзирну Раді і Контрольну, Комісію Миської Каси Ошадності. „Вибори“ були такі характерні, що варто над ними хвилину спинитися.

Отже фактично за порядку денним ради повинна була бути тільки справа зміни статуту Миської Каси Ошадності згідно з новими законними вимогами. Справу зміни статуту реферував на засіданні д-р Розенкранц. Прийнята зміна вимагає ще затвердження, згідно реєстрації, яка досі не наступила. Однак не вважаючи на те, миська рада поспішила на тім же засіданні вибрати Надзирну Раді і Контрольну Комісію Миської Ради Ошадності на підставі нового статуту.

Засідання прибічної ради було заповіджене на 7. год. веч. А на год. 6.30 веч. скликано засідання комісії-матки для вибору управи для Миської Каси Ошадності. Вже на засіданні комісії-матки запропонував п. Литвинович (імені Господарчого Клубу) готову листу кандидатів до управи М. К. О., зложеної з 15 членів, при чім 9 зпоміж членів прибічної ради, з 6 зпова ради. Крім того запропонував і 5 кандидатів до Реалізаційної Комісії. Представник Господарчого Клубу висунув між іншим до управи кандидатуру комісара „Нар. Дому“ п. М. Бачинського, якого ком. Надольський назвав „представником руского населення“ Львова. Натомість до Реалізаційної Комісії висунув кандидатуру о. крид. Даміана Лопатинського. Представники інших клубів були тією дистою санаторів заскочені. Проти неї виступив між іншим навіть представник сая. „Зespoду сту“ з чітко річевих причин. Сен. Децикевич заявив, що п. М. Бачинський не репрезентує українського населення Львова, тільки Госп. Клуб, якого він є членом і поставив внесення, щоби на місце п. М. Бачинського вставити на листу кандидатів до управи о. крид. Лопатинського. Внесення, очевидно, перепало. Представник жидів теж запротестував проти монополізації управи М. К. О. Господарчим Клубом.

В такій виді найшлося внесення Господарчого Клубу і на пленарнім засіданні прибічної ради. Д-р Розенкранц поставив внесення, щоби справу вибору управи для М. К. О. вважали відложити, бо досі не затверджений статут Миської Каси Ошадності, а вибір ніби повинен бути залежний в першій мірі від затвердження статуту. Та це внесення перепало. Ред. „Хвілі“ Гешевач виступив тоді проти пропонованої листи кандидатів, бо в ній нема представників жидівства (сіоністів). А годі погодитися з тим, щоби в такій установі жиди мали бути покривдені. З черги забрав голос сен. Децикевич, який твердив, що українське населення Львова теж має мати свого представника в управі Миської Каси Ошадності, бо п. М. Бачинський не репрезентує інтересів українського населення, тільки інтереси польського Господарчого Клубу і заявився проти пропонованої листи кандидатів.

Коли д-р Шморак зажадав ствердження приписаного кворуму прибічної ради члени клубів: інтелігенції з Лясковичським і Закшевським на чолі, члени „Зespoду сту“, українського з сен. Децикевичем на чолі і жидівського клубу опустили салю засідань. Приписаного кворуму на салі не було, але не вважаючи на те внесення Господарчого Клубу проголошено і вибрано управу Миської Каси Ошадності разом з комісарем „Нар. Дому“ Бачинським, як членом.

Очевидно, що ці вибори ніяких коментарів не вимагають. Шож до п. Бачинського, якого стрінула нова „помість“, то це його висування яри кожній нагоді на всякі становища, як „представника русинів“, має своє джерело в відомій уже широкій політичній безбисті.

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Газета доброго смаку.

Неоцінена „Газета Поранна“ візгукулася на нашу статейку в приводу останнього її переходу з рук М. Гешалеса в руки Вачевського і тов. Візгукулася ця достойна висловниця „публічної опінії“ при допомозі свого „актуального тила“ Гіларія у формі діялього в „русинкою“, яка раз в рік позичає у нього шатківницю (?) і при тім нагоді не занебуває своєї освіти, читаючи „Газету Поранну“. Мовляв, аж тепер довідалася та „русинка“, що „Газ. Пор.“ є україножерною, а говорив її про те її родич, який

„настільки пообалавлений є уяви і доброго смаку, що читає „Діло“. І саме „Діло“ написало чорне на білому в приводу останньої продажі „Газети-и Пор.“, що багато річей змінюється в тому щоденнику крім постійної україножерної тенденції“.

А з дальшого діялього довідуємося, що в закамарках „Газети-и Пор.“ не печуть українців на пательні, не роздумують про генеральну рішню українців, але — навпаки — люблять тих українців, що вважають

„приязне співжиття з нами за можливе і не чують переляку перед польською шатківницею, ані відриває до польського друкованого слова“.

Признаємося, що чуємо переляк перед польською шатківницею, бо ми вже й так досить пошатовані. Признаємося теж, що маємо відриває до такого польського друкованого слова, якого репрезентантом є такі органи, як „Газ. Поранна“. Шов торкається „уяви“ і „доброго смаку“, то теж признаємо слухність „Газ. Поранній“. Наш читач не може мати ані такої розбудженої уяви, ані такого „доброго смаку“, як постійний читач цього бульварного органу. В нас нема ані описів різанини між апашами, ані подрібних описів убивств і дубогубств, ані еротоманії й порнографії, ані історій про чорну магію, спиритизм й інші величаві речі, які впливають на розбудження уяви і загострення смаку. Ми все були того погляду, що органи покоро „Газ. Пор.“ сповнюють „культурну місію“ в „красових“ джунглях.

Правда, „Газ. Пор.“ не палить українців на вогні, ані не ріже їх у своїх закамарках. Вона тільки цуккує, робить доноси, винищує „проти-державну“ діяльність, протегує всіх ренегатів і перекивчиків. Хоч варто ще раз пригадати ролю цього органу в 1914 р. (статті д-ра Мервіна), повелінку її супроти українців після обороту австрійських військ в 1915 р., погрожування новим Яремом Вишневецьким з рр. 1919-20, противраїнські статті Конарського, який на „доброму смаку“ своєї газети виноджував такі моральні цитати, як цитатно побитий на вулиці Кієвський і т. і. Характер цього бульварного органу є незмінний і тому обов'язком кожного українця є оминути цю „красову“ преподобницю, що своєю „уявою“ і „добрим смаком“ розсіває бакци-ді розкладу.

За українську школу.

(Допис з села.)

В Березові Нижнім, пов. Коломия, живе українська хочацька шляхта. Грабські та Прущанські герцли, що це польська шляхта. Тимчасом це потомки ресторованих козаків. Це доказали українські історики, а підтвердженням на докази істориків є жива по сьогоднішній день у нашому селі козацька пошта.

Поляки стали творити в Березові Нижнім свою остою. Побудували „костюлек“, дім „Т. Ш. Л.“, свого часу навіть захоронку, саме на те, щоб мати куди загнати „несофітів“. Вони відбували в Березові Нижнім ще на довгі роки перед війною навіть соціальні візди.

Ясна річ, що українці не сиділи теж безчинно. В нашому селі була вже у 80-90 рр. нині століття розвинена національна свідомість. Уже тоді було чимало інтелігентної селянської молоді, з якою удержував тісні зв'язки м. ін. великий Франко і Павлик Духовим провідником тодішньої селянської молоді був Карло Генік.

Від тоді й почалася безуминна праця над піднесенням національної свідомості наших селян, у висліді чого Березів Нижній продукував і продукує багато селянської інтелігенції. Теорія Грабських означала тяжкого удару: замість денационалізації українського елементу — зростає в Березові ще на довгі роки перед війною національна свідомість і солідарність до того степеня, що він став культурним середовищем цілої околиці.

В повонних роках цей похід на все, що є в Березові українське, значно скріпився. Скріплені в ньому позиції. Вони трішки, як були перед війною. По річці відбудовано в селі „Народній Дім“ і створено цілу низку установ, між ними й Кругок „Р. Ш.“.

В цей мент звертає на себе увагу саме Кругок

УВАГА РАДІОАМАТОРИ

АНОДОВІ БАТЕРІЇ

Відділ гуртової продажі

виробів „ЦЕНТРА“

928

1-3

Львів, Казимирівська 35. Тел. 37-52.
Станиславів, вулиця Сапінжінська 37.
Тернопіль, вул. Перля 12. Тел. 1-61.

жов „Р. Ш.“, оснований в 1926 р. Свідомий свого завдання, поклав він відразу собі за мету оснувати приватну народну школу. В тій цілі оснує в початку збірні лекції, щоб перетворити їх у зовсім правильну школу.

Та не довго могла відбуватися спокійна наука: посилювалися нарі на батьків та особливо що небаком не було їм кінця. Однак це ні трохи не зломало людей: батьки ще заввагіше стали боронити зав'язок майбутньої школи — збірні лекції.

Коли нарі не помагали, в місяці березні ц. р. збірні лекції розвінано, а з'являється спокійно, не зважаючи на те, що з початком шкільного року 1928-29 внесено до Кураторії прохання про дозвіл на ведення школи, до якого долучено — згідно зі шкільним законом — такі документи, як плани будинку, опінію шкільного інспекторату та повітового лікаря. Дозволу на ведення школи за цілий рік не одержано.

В такому стані застав нас новий шкільний рік 1929-30. Запитано Кураторію, що і як справи мається з концесією на ведення школи. Одержано відповідь: „Ще треба долучити план будинку“. А між його післяли! Виходить, що план по дорозі до Львова пропав. А додати треба, що кошти комісії вносили понад 200 зол.

Після того поїхала делегація до Кураторії клопотатися дальше за дозволом на відкриття школи. І нашія делегація сказали, що в будинку, де малаб міститися школа, є кооператива. Концесію Кругок дістане тільки тоді, як кооператива перенесе свій склеп до іншого будинку. Як те все Кругок зробити, то заклаче поновно комісії, яка й впроверить, чи дійсно все виконано як слід. А тоді не буде ніяких перешкод для отворення української школи.

І що Кругок робить? Просить управу кооперативу, щоб перенесла свій склеп кудибудь інде. Складає знову гроші в сумі 119-50 зол. до Інспекторату на покриття коштів поновної комісії. Склеп перенесено, селі впорядковано, словом майже цілий „Народній Дім“ віддано до диспозиції Кругока. А комісія не спішиться їхати в Березів і виконати доручення Кураторії. Натомість дні 12. XI. 1929 впало до будинку, де містився збірні лекції, трьох поліцаїв, які дітей з кімнати розігнали, а селі вразі опечатали. Дарма, що виліз чинт „Просвіти“ відступив під приватні мешкання одну кімнату п. Лупаківній, а другу п. Гриньовському. Поліція ці приватні мешкання теж опечатала і тимчасом бідних учителів викинено з їхніх мешкань.

Подаємо самі голі факти, адержуючись від їх освітлення. При кінці скажемо ще, що не домагася якоїсь матеріальної допомоги від суспільності, бо у нас є доволі сил до праці і на жертви ми готові. Ми просимо тільки наших послів, аби помогли нам здобути свою школу. Від свого ми не відступимо.

І. Кич.

Складайте жертви на оселю українських робітників пера в Яніні!

ЗАМІТКИ І ВІДГУКИ.

Газета доброго смаку.

Неоцінена „Газета Поранна“ візгукулася на нашу статейку в приводу останнього її переходу з рук М. Гешалеса в руки Вачевського і тов. Візгукулася ця достойна висловниця „публічної опінії“ при допомозі свого „актуального тила“ Гіларія у формі діялього в „русинкою“, яка раз в рік позичає у нього шатківницю (?) і при тім нагоді не занебуває своєї освіти, читаючи „Газету Поранну“. Мовляв, аж тепер довідалася та „русинка“, що „Газ. Пор.“ є україножерною, а говорив її про те її родич, який

„настільки пообалавлений є уяви і доброго смаку, що читає „Діло“. І саме „Діло“ написало чорне на білому в приводу останньої продажі „Газети-и Пор.“, що багато річей змінюється в тому щоденнику крім постійної україножерної тенденції“.

А з дальшого діялього довідуємося, що в закамарках „Газети-и Пор.“ не печуть українців на пательні, не роздумують про генеральну рішню українців, але — навпаки — люблять тих українців, що вважають

„приязне співжиття з нами за можливе і не чують переляку перед польською шатківницею, ані відриває до польського друкованого слова“.

Признаємося, що чуємо переляк перед польською шатківницею, бо ми вже й так досить пошатовані. Признаємося теж, що маємо відриває до такого польського друкованого слова, якого репрезентантом є такі органи, як „Газ. Поранна“. Шов торкається „уяви“ і „доброго смаку“, то теж признаємо слухність „Газ. Поранній“. Наш читач не може мати ані такої розбудженої уяви, ані такого „доброго смаку“, як постійний читач цього бульварного органу. В нас нема ані описів різанини між апашами, ані подрібних описів убивств і дубогубств, ані еротоманії й порнографії, ані історій про чорну магію, спиритизм й інші величаві речі, які впливають на розбудження уяви і загострення смаку. Ми все були того погляду, що органи покоро „Газ. Пор.“ сповнюють „культурну місію“ в „красових“ джунглях.

Правда, „Газ. Пор.“ не палить українців на вогні, ані не ріже їх у своїх закамарках. Вона тільки цуккує, робить доноси, винищує „проти-державну“ діяльність, протегує всіх ренегатів і перекивчиків. Хоч варто ще раз пригадати ролю цього органу в 1914 р. (статті д-ра Мервіна), повелінку її супроти українців після обороту австрійських військ в 1915 р., погрожування новим Яремом Вишневецьким з рр. 1919-20, противраїнські статті Конарського, який на „доброму смаку“ своєї газети виноджував такі моральні цитати, як цитатно побитий на вулиці Кієвський і т. і. Характер цього бульварного органу є незмінний і тому обов'язком кожного українця є оминути цю „красову“ преподобницю, що своєю „уявою“ і „добрим смаком“ розсіває бакци-ді розкладу.

За українську школу.

(Допис з села.)

В Березові Нижнім, пов. Коломия, живе українська хочацька шляхта. Грабські та Прущанські герцли, що це польська шляхта. Тимчасом це потомки ресторованих козаків. Це доказали українські історики, а підтвердженням на докази істориків є жива по сьогоднішній день у нашому селі козацька пошта.

Поляки стали творити в Березові Нижнім свою остою. Побудували „костюлек“, дім „Т. Ш. Л.“, свого часу навіть захоронку, саме на те, щоб мати куди загнати „несофітів“. Вони відбували в Березові Нижнім ще на довгі роки перед війною навіть соціальні візди.

Ясна річ, що українці не сиділи теж безчинно. В нашому селі була вже у 80-90 рр. нині століття розвинена національна свідомість. Уже тоді було чимало інтелігентної селянської молоді, з якою удержував тісні зв'язки м. ін. великий Франко і Павлик Духовим провідником тодішньої селянської молоді був Карло Генік.

Від тоді й почалася безуминна праця над піднесенням національної свідомості наших селян, у висліді чого Березів Нижній продукував і продукує багато селянської інтелігенції. Теорія Грабських означала тяжкого удару: замість денационалізації українського елементу — зростає в Березові ще на довгі роки перед війною національна свідомість і солідарність до того степеня, що він став культурним середовищем цілої околиці.

В повонних роках цей похід на все, що є в Березові українське, значно скріпився. Скріплені в ньому позиції. Вони трішки, як були перед війною. По річці відбудовано в селі „Народній Дім“ і створено цілу низку установ, між ними й Кругок „Р. Ш.“.

В цей мент звертає на себе увагу саме Кругок

Наче доповнення до того реферату із області східного права був другий доклад о. ректора д-ра П. Салого, на тему „Дискусія про византийство“. Навизуючи до голосної дискусії, яка ведеться нині в західній науковій сфері на тему византийства, викликаного твором о. Кара-тевського „L' uniatisme“, референт подав наперед головні точки своєї книжки, котра звертає увагу на неприродний розвій усіх діянь богосл. науки між східними землесинами, котрі пішли лише за Заходом, а про себе майже нічого не сказали, ні в історії ні в догматичній і загалом не зміни задержати органічної лучности з традицією Оції. Після того приноровив закінчи о. Кара-тевського до нас, що як східні, творимо найчисленішу групу в католическій церкві та прийшов до висновку, що ми теж під цим оглядом не проявили сильнішої оригінальної творчости, а набули в західних школах знання не зміни приноровити до наших обставин; творча наукова праця не находила в нас признання. Порухив відтак цікаве питання, піднесене неза- і в нас: Чи, стоячи на загально католицькій становищі, можна допустити таке твердження, що церк. єдність була би краще захована, колиб у церкві був один тільки обряд? — та зби- ляє те твердження теол. аргументами. В латинській церкві, хоч один обряд, то зродився протестантизм, англіканізм та інші ереси. Коли є різні обряди, тоді діяльність церкви різноманітно на зверх виявляється. Церква ніколи такого погляду не заступає, щоб був один тільки обряд. Тому церк. Схід мусить задержати свій обряд, але конечний є поступ і в ньому і в теол. науці. Цей поступ мусить органічно лучитися зі своєю попередньою добою чи традицією.

На жаль, дискусія над тим рефератом зогляду на пізну пору, не могла відбутися.

Вкінці Науковий Збір іменував нових дійсних членів, а саме на пропозиції секції істор.-правничої о. крп. д-ра Василя Галжери з Жгороду і о. мітр. Тита Войнаровського зі Львова, а на пропозиції секції біблійної о. д-ра Василя Лабу у Львові.

П. Х.

СВЯТА 1. ЛИСТОПАДА.

СОКАЛЬ.

У нас випало щорічне свято 1. листопада слабше, як попередніми роками. Було, правда, в процесі доволі мішанства, трохи селян і горсть інтелігенції під провозом одного-одинокого зв'язника, але того всього було таки за мало. Державні урядовці абсентувалися майже поголотно. Не брав участі у святі і місцевий „Дуг“, бо його розв'язано саме за виступ на святі в минулому році.

БОРЩІВ.

В 11-ліття 1. листопада була у нас вже 31. жовтня папахиди за полягалих у місцевій церкві, яку відправляли о. А. Казновський, о. лек. Курдидик і о. П. Малицький. Зворушливу проповідь антологів о. лек. Курдидик. Біля могили стояли соколи в одностроїх зі списками, церква була повнена по береги. Дня 1. листопада вечером відбувся в залі Нар. Дому святотичний концерт при співучасті хору з Лавовиць. Мал співати також хор з Оверія, але староство відкинуло дозвіл на його виступ. На концерті було теж багато людей з міста й повіту. Частину доходу з концерту призначено на українських інвалідів.

ЯРОСЛАВ.

Переглядаючи українську пресу, читаєш різні відомлення зі свят з нагоди першого листопада, та не бачиш ніде відомлення з города князя Ярослава. А чейжеж і в Ярославі гідно відзначено цей день. Коли було станути раненько перед церквою, то можна було побачити багато людей, котрі з пітязом спішили, щоб вшанувати пам'ять полягалих. Опішили мішани, селяни, ремісники, адвокати, не можна було побачити тільки тих, котрі найчисленіше репрезентують під цю пору Ярослав, панів професорів (в нім-ком одного). Згадється, забули на це, не аважаючи на заповідження о. пралата Кипріяна Хотинського, який, хоч старшого віку, сам правив Богослуження. Панів різних також не було. Сумно той годі.

ХИРІВЩИНА.

Дня 1-го листопада ц. р. відправлено в Хиріві в парохіальній церкві папахиду за полягалих членів Української Гал. Армії. Серед церкви узалужено могили з березовим хрестом, а на хресті прибито табличку з відповідним написом. Могила прикрашено тризубом. Папахиду відправив о. канонік Ольшанський, який антологів теж достропу до хвилі проповіді. На закінчення папахиди відспівано „Боже великий“. Підчас папахиди було в церкві кількох поліцаїв з агентами. Дня 3-го листопада відправлено папахиди за полягалих в селах: Сущиці Великій, Березів, Росохи. Тепло й ір

ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ**Д-р Степан Дмоховський**

Львів, Сикстуська 35. — Тел. 79-72.

ПРОСІДІННА ДЕНТИСТИЧНА ТЕХНІКА. — ПОРЦЕЛЯНОВІ КОРОНИ.

АПАРАТ РЕНТГЕНА.

10-30

МАЛИЙ ФЕЯЛЕТОН.**І там таке саме.**

З Марсом учора вночі балакав...

Тільки ото він своєю „фазою“ до нас повернувся, я на Холодну гору, бінокля на носі — зир! — а там над самісіньким кінцем, ноги авісинами, чоловігача сидить...

У кеппі, в сандаліях, штани під поясом...

Сидить, ковбасу їсть...

Я грамофонку трубу в рота, одкашникався, та як дивну:

— Здоров, марсіянцю!

— Здрастуй, мати-спра земля!

— Якої губернії?

Щось він мені таке сказав — не розібрав я.

Не то Катеринославської, не то Катеринославської...

— Як живете? — питаю.

— Говорить — кричить, — по-руському, а

то я по українському слабувати!

— Не українізувались хіба?

— Ще!

— І в нас іще! Українізуємось од! Термін

зазгодити! Гарячка!

— Магальбі!

— Спасибі! А хіба в Бога вірите?

— Дома віримо, на сауджі! — ні!

— І в нас так! А де працюєте?

— У Марсотресті?

— Який розрял?

— Чотирнадцятий плюс двадцять нагруків!

— Платять?

— Платять! Та оце скорочують!

— А чому?

— Директорою жінки сестра приїхала...

— Розумію! І в нас часом так. А яка влада

т час на Марсі?

— Раді!

— А НЕП є?

— Нема! Повмирили від „хравнительного“...

— Візьміть лашаї!

— На чорта вони нам.

— Візьміть — у нас хороші: гладкі та го-

пені!...

— Кушайте самі!

— Спасибі! А як у вас діти — інкубаторами,

чи по старому?

— По старому! Одні інженіри інкубатора

був вигадав — жінки й інкубатора побили й ін-

женіра втопили. Політимемо, — зайняли — самі!

— І в нас самі! А на батьків діти подібні?

— Не дуже! Вільше на „дядю“!

— І в нас не дуже! А що у вас тепер ро-

битесь?

— Готуємось до парениборів!

— Жінок вибираєте?

— Вибираємо! Скільки відсотків?

— Десять!

— Застройсь, Марсе! У нас двадцять п'ять!

Три чоловіки — одна жінка!

— А...

Не хоти більше нічого спитати, бо повер-

нувся Марс іншою „фазою“, якимось смітником,

зложив на нас Влатбаз після торгівлі...

А на смітнику нічого, крім такої птиці, як

наш індик не було...

Кажуть, що то марсіянська галка...

(„Вісти“.)

Остап Вишня.

~~~~~

Кожда українська одиниця, економічна**інституція, кожде товариство, Чи-****тальяна, Луг, Сокіл і др. повинні в****цьому листопаді стати членом УКТОДІ.**

~~~~~

Диктатура в Португалії.

З Лізбони повідомляють, що португаль-

ська рада міністрів ухвалила аберегти дикта-

торську владу без участі політичних партій аж

доки не буде здійснена програма тої ради у

справах економічних та політичних.

Державний переворот?

Берлінська преса обговорює останні події

в Польщі та твердить, що виступ прем. Сві-

дальського є заповідженням приготування

держ. перевороту, якого цілю є окроювання

урядового проекту зміни конституції. „Бер-

лст.“ уважає виступ ки. Радзіваła потверджен-

ням чуток про недалекий державний переворот.

Хочете набути**Радієвий --- апарат?**

Пишіть листівку до нас!

На бажання шлемо негайно нашого техніка разом з Радієвим-апаратом, який на місці Вам

його уряди і про все почнуть!

Для Шкіл, Читальні „Просвіти“ для Кооператив, і др. товариств кошти дороги крімко самі.

Інформація даємо на бажання!

Український Радієвий

Д І М

ДОРОЖОВЕЦЬ І ЗАТЕЙ**Львів, вул. Чарнецького 3. Телефон 6 74.****„Колиб мене зробили диктатором“...**

Відчит Б. Шоу про парл. кризу.

У соц. науковім клубі Фабієн Сошейти Берн. Шоу мав відчит про кризу правління державою. Теперішня парл. система не дає додатних вислідів. Деякі держави стараються найти нові форми правління державою. Роблять це Муссоліні, Пілсудський і інші. Згадуючи про пошукування нових форм правління в Італії, СХС, Еспанії, Польщі, Б. Шоу каже, що помилкою булоб закидати марш. Пілсудському вороже відношення до парламентаризму. Пілсудський вийшов із ліжви, його славне минуле як бойовика не дозволяє закидати йому, що він не демократ. Пілсудський ділами доказує, що бажає вдержати ви. форми парламентаризму, бо переріз дем. вибори та не скасував парламенту. Новий зміст до парл. форми кинче треба ввести не лише в Польщі й ін. згаданих державах, але і в Б. Британії. В Форін Офісі (мін-стві закорд. справ) міродатною повинна бути політика Ліги Націй. Шоло ви. політики, то Шоу є прихильником введення системи регіональних парламентів, які річево трактували би англ. справи. Шонайменше 10 таких парламентів потрібно в Б. Британії. Крім того потрібний спец. політ. і спец. госп. парламент, вкінці окремий імперіальний парламент. У тих парламентах повинні засідати люди, що в данім парламенті можуть бути найпожиточніші. Виборцям треба дати змогу вибирати таких людей, що надавалися би до тієї річевої праці в ріжних парламентах. Підшукати таких людей, це справа англ. культури. Треба скінчити з ділетантизмом і шабльоном, що його плекав теперішній парл. устрій в Англії. „Колиб мене зробили диктатором — кінчить Шоу — то я усунув би від правління і від виховування будучих поколінь типових представників нин. держ. апарату в Англії, які вирости в шаблонах Оксфорду й Кембріджу. До держ. керми треба притягати нових людей, не обтяжених лідижно дотеперішньою моральністю“.

Розв'язання союму і плєбісцит?

Із санаційних кол зачувати, що коли сойм не займеться виключно розгляненням бюдж. предложень і справою ревізії конституції, то зараз після перших засідань розв'яжуть сойм, а справу ревізії конституції піддадуть плєбісцитові. Один із послів, запитаний, чи ББ. і міродатні чинники розглядали справу плєбісциту, сказав, що ця вістка неправдива.

Бомбовий замах на Орієнт-Експрес.

Дня 21. листопада в год. 7. веч. біля Цариброду (в Югославії) задержано вибухом трьох неколкоких машин поїзд Орієнт-Експрес. Почтовий діз вискочив із шин, особові вози не ушкоджені. З ліса стали остріювати поїзд. Машиніст відцепив паровіз і втік до Цариброду. За годину прийшов відділ війська, однак напасників не заловили. Мабуть утекли на болг. бік. Віденські часописи повідомляють із Білгороду, що напасники ограбили всіх подорожніх і почт. та багажовий віз.

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Віцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 233 18-2

— Вечеринці Карпатсько-Лещетарського Клубу для членів і ними впроваджених гостей відбудуться дня 23. ц. м. в залі Т-ва „Українська Бесіда“. Початок в год. 8.30 веч. Окремих запрошень не виснається.

— Після демонстрації у Львові. У зв'язку з вчорашніми студентськими демонстраціями при вул. Набеляка, Валоїї, Вляхарський і перел „Народним Домом“ у Львові, арештовано студентів Б. Кравчила, Шиманського і Верхолу. Правдоподібно наслідком тихже демонстрацій, вечером 21. XI. львівське городське староство розв'язало „Літературний Вечір“ і то в хвилині, коли наймолодші українські поети вже почали були читання своїх творів. Годиться зазначити, що в часі самих демонстрацій арештовано кіль-

кох учнів середніх шкіл, яких участь у таких подіях вже хоч би з уваги на самі наслідки для них хіба найменше побажана.

— Заборонена аматорська вистава на Левандівці. Читальня „Просвіти“ на Левандівці дістала від староства дозвіл на аматорську театральну виставу, але підчас вистави дня 17. XI. на сцені явилась поліція і розігнала публіку та заборонила не тільки виставу, але і забаву, яка мала відбутися.

— За промову з перед 3 років 58 §. Повітовий суд у Львові зарядив процес проти п. Агатона Добрянського зі Знесіння, закидаючи йому го-ловну зраду (§ 58), якої мав допуститись тим, що промовляв публічно на одному зібранні три роки тому назад. Розправа відбудеться 26. XI. ц. р. під проводом радника Глібовницького. Як відомо, п. Агатон Добрянський в місяці червні ц. р. був уже суджений за § 58 і відсидів 3 місяця у тюрмі.

— Свідство у справі вбивства д-ра Телішевського. Як довідуємося, свідство у справі вбивства д-ра Телішевського не буде трівати довго а це тому, що обвиниця, лікарка д-р Мацьківна призналась до вини і вияснила всю справу. Д-р Мацьківна не буде навіть піддана пенітенційним дослідам, як це прийнято у подібних судових справах. Судовий процес проти обвиниці д-ра Телішевського відбудеться правдоподібно у місяці грудні ц. р.

— Вбивство черниці в костелі в Жовкві. Дня 21. XI. Жовква мала неабияку сенсацію: В костелі СС. Феліціянок підчас богослуження застріляла 19-літня семінаристка Ольга Редькіна свою приятельку, черницю Пруденцію Хростеківну з монастиря СС. Феліціянок у Жовкві. Свідство виявило, що це вбивство має сексуальне тло. Обидві приятельки зналися від кількох літ і вчилися разом у семінарії. Від довшого часу Ольга Редькіна виявляла особливу симпатію для Хростеківної, а коли ця друга аступила до монастиря, Редькіна тужила за нею так, що одного разу навіть присвоїла собі молитвенник Хростеківної, щоби мати від неї бодяй пам'ятку. Колиж недавно Редькіна довідалась, що П. улюблена приятелька має покинути Жовкву і виїхати до Ромуїї, вона викрала у свого батька револьвер і пішла з ним до костела. Побачивши Хростеківну в костелі, вона стрілила до неї три рази у хвилині, коли ця молилась, підчас чого вітків з костела до дому, де П. арештовано. У свідстві обвиниця зізнала, що хотіла Хростеківну поцілувати на пращання і що П. опанував такий жах, що не тільки що чинить, астріляла з револьверу, щоби зранити П. і тим чином унеможливити їй виїзд до Ромуїї. Зі свідства відомо, що Редькіна виявляла від давна патологічний сексуальний нахил до жінок і що родичі П. радились у тій справі з лікарями, які могли тільки сконстатувати у пацієнтки сексуальне збочення, яке довело Редькіну до згаданої трагедії у Жовкві.

— Крадіжки. До помешкання члена нашої редакції д-ра І. Німчука (Шашкевича 4) закрався 21. ц. м. злодій і забрав з кімнати пальто та годинник марки „Соня“.

— Таємничий вбивник дванасти осіб у Діссельдорфі. Як ми вже писали, невідомий вбивник убив у Діссельдорфі 19, чи навіть 20 осіб. У цій справі ведеться слідство, яке досі ще не закінчилось. Усталено тільки, що злочинів dokonувано на терені біля мурі Гайселя, де знайдено покривавлену хустку і кастет. Виявлялось, що ця хусточка і кастет є власністю тайного поліційного агента Юрія Коха і тепер поліція підозріває, що цей агент Кох є якраз убивником 20 осіб. Сам Кох брав участь у свідстві у цій таємничій справі і арештований тим, що давав поліції деякі інформації, яких походження не хотів виявити. Колиж йому загрозило арештування, він зник невідомо куди. До Діссельдорфу приїхали у цій справі берлінські відділи поліції, які висліджують цю тайну і шукають агента Коха. Невідомий вбивник 20 осіб посунився у своїм цинізі так далеко, що із ріжних місць телефонічно запитує поліцію в Діссельдорфі, чи відшукано вбивника. Один із поштових урядників записав, що у телефоні пізнав голос агента Коха. Той самий невідомий телефонувал до родичів двоох убитих малолітніх дічат та телефонічно опитував, як довершено убивства і признавався, що він був у ці діачата залюблений, тому убив їх. Як видно, ці убивства мають патологічно-сексуальне

першорядні човники, також вели-
кий шлюп замінив на катер.

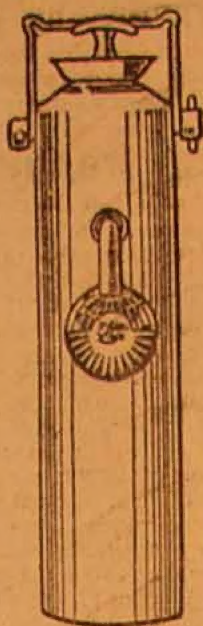
ПОЛІВІ ЛІЖКА
Ліжка металеві, задічні, тапicerовані, хрестині, вказані
поручас

ВИРІБНЯ Л. ЯГОШЕВСЬКІ
вул. Демократична 132. тел. 1-5

КІЛЬКО В. П. ПЛАТИТЕ ЗА ВОДУ?

Кошти зужиття водотягової води не ограничаються лише до оплат на користь місцевих Водотягових Заведень. Якщо вода тверда, а тверду воду стрічаємо у нас в краю майже всюди, більшають все значно видатки на мило, причиняється вона до скоршого знищення біл-ля, ушкоджує і заневищує вам кухонну посуду і всякого рода водні проводи, через осаджуван-няся вапняного каміня.

Наведені недомогання усунуться з хвилиною заінсталювання **ФІЛЬТРА ЕЛЕКТРОЛЮКС**, який зм'ягчує найтвердшу воду до м'якості до-щівки. При вжитті м'якої води дістаємо смач-ніші і поживніші страви.

Дбайте про власне здоров'я і не марнуйте гроша, живлячи твердої води. Купіть сейчас **ФІЛЬТР ЕЛЕКТРОЛЮКС**. Жадайте проспектів і безплатної демонстрації!

Electrolux

ФІЛЬТР ДО ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ ТИП К. І.

ЕЛЕКТРОЛЮКС

ВІДПИЛЯЧІ

ВАРШАВА
МАРШАЛКІВСЬКА 153.
ТЕЛ. 78-97.

БИДГОЩ
П. ТЕАТРАЛЬНА 3.
ТЕЛ. 12-33.

ЛВІВ
3. МАЯ 19.
ТЕЛ. 13 12.

ЦЕНТРАЛЯ:
ВАРШАВА
Виділ Фільтрів.

ВІДІЛИ:
ЛОДЗЬ
ПІОТРКОВСЬКА 53.
ТЕЛ. 44 65, 49-49.

КАТОВИЦІ
ДЕРЕКЦІЯ 10.
ТЕЛ. 10-69.

ФРОТЕРКИ

ПОЗНАНЬ
Ф. Р. РАТАЙЧАКА 39.
ТЕЛ. 29-93.

КРАКІВ
ГОЛОВНИЙ РИНОК
Тел. 425-428, 9.

ВІЛЬНО
ЗАМКОВА 2.
ТЕЛ. 3-35.

162 1-1

ЛІЖКО залізне кухонне 14 зод. —
Сіткове 40. — Скрипкове 55. —
Дротинні килими 27. — Ліжко москитне
200. — Фабрика ЗАКС, Ліндого 4. 6.
840 5-7

„СВІТЕЗЬ“

Подіє до відома, що з дня 23. листо-
пада 1929 р. поодинокі від 9-12 рано і
від 15-17-го пополудні в кав'ярні За-
ряду при вул. Ісаківича 24. — дозв.
трамваєм 4 і 11. починається продаж
сезонівок на контанку по цінах:

1. Для дорослих по 25.— зод., гардеро-
ва 6.— зод.
2. Для шкільної молоді по 20.— зод.,
гардероба 5.— зод.
3. Сезонні карти для шкільної молоді
в групах по 10 і більше осіб з того са-
мого наукового Заведення по 16.— зод.
4. Карти опки без права ссавання
по 15.— зод. Уділяється лекцій ссавання.
Всі сезонні карти будуть мусіти бути
заскочені у фотографії. ЗАРЯД.

Інтелігентні Українці,

по живуть поза кордонами України і во-
лодіють мовою тої держави, в якій пе-
ребувають, можуть наити легке заняття
веденням кореспонденції в моїм бюро.
Першенство мають ті, що знають до-
дально граматичку української мови —
звичайно висіти студії. Зголосуватися
рукописним листом на адресу:

Nicholas Zawoyko
Industrial Information Bureau 55 West
42 nd Street
New York, N. Y.
U.S. America. 940 1-3

УІО електро-медичні
апарати системи проф. універ-
ситету д' Арсонваля в Парижі,
як і дентистичні і косметичні апарати,
того самого типу, лічать при допомі-
спеціальних електрод асіляки недуги
й недомогання, як ревматизм, постріл,
мігрень, ісхіас і много інших.

Поручає на догідних услівях:

■ Склад медичних апаратів ■
І. Бунда, ЛВІВ,
Синіуська ч. 29
845 Телефон 81-11. 1-1

Толочу десені на плішевих плашах
чищу, чорню, відсвіжую,
перераблюю

М. ВОЛЯНСЬКА
ЛВІВ, вул. Собіського, ч. 12.
740 Тел. 17 64. 6-4

ЛІЖКО полев-
залізне Патент-
з матрацом, зай-
має як найменше
місця 30 зод. На
привітніюмисла-
ю по одержанню
златату. Фабрика
ЗАКС ЛВІВ, вул.
Ліндого 6.
840а 3-4

ВІСІЛАЮ поштою гарні, вибрани-
гриби (найкраще 5 кг.) по зод. 22—
1 кг. — Синькові пошля на цукрі в 5 кг.
фасках за зод. 18— Волосні гриби в 5 кг.
пошля за зод. 26— Франко за пош-
тою Мельдер Штуїнер Косів в Ко-
лодні. 812 8-10

ГОДИННИК ВАШІ буде найкраще на-
правлений у найбільшій годиннича-
рській роботі Івана Зельтенрайха
Львів, вул. Маріївська ч. 3 — З проши-
рні просями репарації прислати пош-
тою — (старомодні жіночі годинники
перераблюю на ручні. 613 15-7

У НЕВАЖНОСТІ
військову книжеч-
ку видану через ПКУ
Самбір з 1904 р. на імя
Василь Вояк, с. Демка
і Марії, Лютовська.
941 1-1

БЛАЖАЮ ПІЗНАТИ
культурного, за-
можного, доброго му-
шину 35-40 літ. Шля-
матр. Понажні зголо-
шення до Адм. „Діло“
для „Т. 25“. 948 1-1

МУНДАНТКУ рутин-
нолану прийняв за-
мокот Голубовський —
Львів, Батьківська 11.
944 1-1

У НЕВАЖНОСТІ
крадену військо-
ву книжечку, інстансе-
ну через ПКУ Ярослав
на імя Степана Сидора,
уродженого 1889 р., за-
мешалого в Стариї Се-
лі, пов. Любачів.
944 1-1

DEUTZ

МОТОРИ — дієля без компресора, газова,
бензинові і т. д. 792 а 3-4

моторові льюкоміни, льюкомобілі, помпи, компресори, вальці до
доріг і т. д. а також услівки фабрикати Ф-ни HUMBOLDT KÖLN-KALK

доставляю:

„DEUTZ - HUMBOLDT“ ЛВІВ вул. Романовича 1.
Інж. Альойзія ШАХЕРЛЬ Телефон 6-72

Присилайте
передплату!

